

Dato: 16. november 2021

Fra/til: 13:00-14:00

Referent: Marcus Smestad

Møteleder: Hadia Tajik

Saksnr.: 11/2714

Deltagere:

Statsråd Hadia Tajik, ASD

Statssekretær Truls Wickholm, ASD

Statssekretær Nancy Herz, ASD

Politisk rådgiver Jorid Nordmelan, ASD

Samarbeidsforum mot fattigdom:

Åste Solheim Hagerup (Velferdsalliansen)

Cathrine Austrheim (Aleneforeldreforeningen)

Honoratte Basemake Nabintu N.Muhanzi (Bibi Amka)

Anne-Rita Andal (Leieboerforeningen)

Alexandra Hagen Linnerud (Likestilling, inkludering og nettverk)

Magnus Pedersen (Spilleavhengighet Norge)

Caroline Bækkelund Ellingsen (Batteriet Oslo, Sekretariat for SF)

Ellen Bachmann (Batteriet Oslo, Sekretariat for SF)

ASD:

Avdelingsdirektør Vibeke Trålim, ASD/VPA

Seniorrådgiver Bente Hagerupsen, ASD/VPA

Seniorrådgiver Marcus Smestad, ASD/VPA

Meldt frafall:

Carl Eliassen (Marborg)

Ann-Kirsti Brustad (Bikuben brukerstyrt senter i Nord)

Johan Lothe (Wayback)

Bente Røstad (Rusmisbrukernes interesseorganisasjon)

Referat fra møte 16. november 2021 i Kontaktutvalget mellom regjeringen og representanter for sosialt og økonomisk vanskeligstilte

Møtet ble avholdt fysisk i ASDs lokaler og digitalt.

1. Velkommen og innledning v/ statsråden

Statsråden ønsket velkommen til de fremmøtte, hvorpå en presentasjonsrunde fulgte. Statsråden gav deretter ordet til Samarbeidsforum mot fattigdom.

2. Presentasjon av Samarbeidsforum mot fattigdom

Austrheim presenterte Samarbeidsforum mot fattigdom og fortalte litt om hvordan de jobber. Samarbeidsforum består av ti bruker- og pårørendeorganisasjoner og har blant annet fokus på saker som barnefattigdom, boligpolitikk etc. Samarbeidsforum har fire møter i året, i tillegg arrangerer de en årlig konferanse.

Austrheim gav deretter ordet til de ulike medlemmene i Samarbeidsforum.

3. Runde rundt bordet - presentasjon av organisasjonene i Samarbeidsforum

- **Leieboerforeningen**

Foreningen jobber både med juridisk bistand og boligsosialt arbeid. Av sentrale områder nevnes blant annet beboermedvirkning. Foreningen nevner leiesektoren som et glemt område der det er behov for en opprydning. Leieboerforeningen ser frem til den kommende stortingsmeldingen om boligpolitikk. For øvrig er alle medlemmene i Samarbeidsforum opptatt av boligpolitikk.

- **Velferdsalliansen**

Velferdsalliansen er et samarbeidsnettverk av foreninger og aksjonsgrupper for økonomisk-, sosialt- og rettslig vanskeligstilte grupper. Politiske mål det jobbes mot for tiden er blant annet NAV og brukermedvirkning, tannhelse inn i egenandelsordningen, allmenngjøring av foreldrepenger og bostøtten og et egnet hjem for alle. I tillegg til å arrangere politiske debatter innenfor fattigdoms- og velferdsfeltet, deler alliansen årlig ut Tommel opp-prisen til en journalist som har belyst fattigdom på en respektfull måte. Velferdsalliansen er deltager i European Anti-Poverty Network. Statsråden fikk overlevert et eksemplar av rapporten Poverty Watch 2021, som Velferdsalliansen har utgitt.

- **Spillavhengighet Norge**

Jobber for å forebygge spillavhengighet, men er til både for spilleavhengige og pårørende. Mye av problematikken som kommer opp i Samarbeidsforum har relevans for de som er rammet av spillavhengighet. Foreningen er engasjert i arbeidet med ny pengespillov. Har lyst til å være med på en dialog for å finne løsninger.

- **Bikuben – regionalt styrt brukersenter Nord-Norge**

Bikuben er et brukerstyrt senter i nord (Harstad). Ressursbase for erfaringskompetanse og opplæring som utvikler og gjennomfører kurs og opplæring innen rus- og psykisk helse for brukere, pårørende, organisasjoner, tjenester og utdanningsinstitusjoner. Bikuben har pårørendefokus og gir disse en egen stemme. I tillegg bidrar de med undervisning og støtte.

- **MARBORG**

MARBORG er en brukerorganisasjon på rusfeltet og er helt og holdent brukerstyrt. Målsetning om å styrke samarbeidet mellom brukerne og behandlingssystemet, øke den enkelte brukers rehabiliteringspotensial gjennom læring og sosial trening, gi brukerne en felles stemme. MARBORG gir forskjellige tilbud til alle tidligere rusavhengige, uavhengig

av behandlingsmetode, som blant annet inkluderer LAR. MARBORG driver kafeer i Tromsø, Narvik og Harstad med tilbud om arbeidstrening i samarbeid med NAV.

- WayBack

Stiftelsen arbeider for innsattes tilbakeføring til samfunnet og forbereder på å komme ut fra fengsel. Fokuserer på å koordinere forholdene mellom ulike instanser som NAV, utdannelseinstitusjon, lege, rusomsorg osv. Har engasjert seg i arbeidet med kriminalreformen.

- RIO

Brukerorganisasjon som jobber politisk for at personer med rusproblemer skal få tilrettelagt veien til et aktivt og konstruktivt liv som er ikke er dominert av rusproblemer. Jobbet mye med rusreformen og er opptatt av brukerstemmen.

- Likestilling, inkludering og nettverk (LIN)

LIN er en nasjonal interessepolitisk ressursorganisasjon for flerkulturelle minoriteter i Norge. LIN jobber for at denne gruppen skal kunne bruke sine ressurser og bidra i det norske fellesskapet. Inkludere sosialt og økonomisk vanskeligstilte innvandrere. LIN har kompetansehevende kurs og nettverksbygging og hjelp til selvhjelp. Det trengs en satsing på integrerings- og inkluderingstiltak. LINs arbeid er et viktig supplement til det offentlige tilbudet for å hjelpe folk ut av fattigdom og til å bli aktive samfunnsborgere.

- Bibi Amka

Bibi Amka er en organisasjon som arbeider hovedsakelig for afrikanske kvinner, barn og ungdommer med mål om å fremme og forsvare deres rettigheter slik at de kan leve et verdig liv både i Norge og andre deler av verden. Barn og unge med innvandrerbakgrunn skal oppleve menneskelige liv. Kvinner, jenter og unge skal stå frem og snakke for seg selv. Bibi Amka jobber med politisk påvirkning og informasjonsarbeid og samarbeider blant annet med Caritas. Intervjuer med folk som har bodd i Norge og deler erfaring om hvordan det var å komme til Norge; hvordan skaffe jobb, lære språk etc. Har også kontakt med barnevern, NAV etc. Samarbeider med andre nettverk, både i Norge og internasjonalt.

- Aleneforeldreforeningen (AFFO)

Jobber for å bedre barns oppvekst- og levekår ved å styrke foreldrene. Jobber politisk, driver informasjonsarbeid og tilbyr aktiviteter. Foreningen er for alle som ikke bor sammen med barnets andre forelder. Jobber for familier. Har flere lokallag. AFFO driver avlastningstilbudet «Rødhette» for aleneforeldre i Oslo. Her får foreldre hjelp til barnepass på kveldstid, om natten og i helger. Dette tilbudet baserer seg på et ytelse-mot-ytelse-prinsipp der foreldrene får hjelp til barnepass og gjengjelder ved selv å stille som barnepasser for andres barn. Det er ansatte til stede som sikrer at alle barn og voksne på huset har det bra. Foreningen ønsker å starte opp avlastningstilbudet flere steder i landet. AFFO ser at familier med innvandrerbakgrunn har økende behov for AFFOs arbeid.

Bydelsmødre har vært med i Samarbeidsforum mot fattigdom, men har nå gått ut.

Statsråden sa deretter noe om den nye regjeringens ambisjoner på feltet:

- Regjeringens første spor er at alle de som kan jobbe skal få mulighet. Regjeringen er bekymret for utviklingen med flere langtidsledige og flere som står utenfor arbeid.

- Det andre sporet er en velferdsstat med universelle tilbud for alle, uavhengig av hvem du er eller størrelsen på lommeboken. Det vil også være aktuelt med målrettede, behovsprøvde ordninger.
- Det tredje er rettferdige skatter. De som har mye skal betale mer enn de som har lite. For eksempel formueskatt for de som har formue.
- Kommer til å prioritere arbeidet langs disse tre sporene.

Samarbeidsforum sa at forumet har bolig som hovedtema for sitt arbeid i 2022. Statsråden sa at det er aktuelt å koble på KMD-ministeren dersom bolig settes på dagsorden i Kontaktutvalget, og ba Samarbeidsforum melde fra hvem de ønsker skal være tilstede på møtene.

Statsråden ønsket å høre organisasjonenes erfaringer med arbeidet under pandemien.

Bibi Amka:

- Det har vært en holdning blant mange innvandrere om at pandemien ikke berører dem, at de ikke kan bli smittet.
- Informasjonsarbeid er viktig og har utgjort en stor del av arbeidet under pandemien. Det er behov for informasjon på ulike språk. Viktig å sikre seg at budskapet når helt ut og blir forstått.
- Organisasjonen hjelper mange som ikke klarer å orientere seg. Mange er avhengige av Nav, og nå ble det vanskeligere. Blant annet er digitale løsninger en utfordring for mange.

Velferdsalliansen:

- Et resultat av pandemien er at ulikhet har blitt mer synlig.
- Sivilsamfunnet har blitt mer synlig. Frivillige organisasjoner gjør en stor jobb under pandemien og avdekker psykiske helseutfordringer, fattigdom mv. som ikke velferdssamfunnet har fanget opp.

AFFO:

- Mange har opplevd mye ensomhet.
- Folk har fått dårligere råd pga. permitteringer og redusert arbeidstid. Omfanget av matutlevering har økt.
- Mange har tilbrakt mye tid i små og trange leiligheter, og dette har vært spesielt utfordrende for de som har hatt hjemmekontor og hjemmeskole.
- At utgifter til internett ikke har blitt dekket av sosialstønad har vært vanskelig for flere barnefamilier hvor barna må bruke digitale løsninger i hjemmeskole.

Leieboerforeningen:

- Vi har sett en økning i opplevd trangboddhet.
- Vanskelig med hjemmekontor og -skole i kommunale bomiljø.
- Sosialt bomiljøarbeid har ikke blitt prioritert av kommunene under pandemien, og Leieboerforeningen har heller ikke fått jobbet ute i bomiljøene.

LIN:

- Informasjonsformidling og veiledning har vært en stor del av arbeidet under pandemien. LIN har i samarbeid med FHI og Oslo kommune bidratt til å utarbeide informasjonsvideoer.
- Aktivisering har vært viktig. For eksempel har en aktivitet vært å sy munnbind.
- LIN har også holdt foredrag og organisert dialoggrupper om betydningen av vaksiner.

Spillavhengighet:

- Organisasjonen har mottatt rekordmange henvendelser i 2020/2021. Brukerne møter mange kriser og pandemien har forsterket sosiale problemer.
- Det positive er at organisasjonen har fått kontakt med de som bor utenfor de store byene gjennom digitale verktøy.

4. Avslutning med forslag til møtetemaer

Samarbeidsforum mot fattigdom presenterte så sine forventninger til statsråden og Kontaktutvalget.

- Samarbeidsforum forventer at statsråden selv stiller i møtene.
- Samarbeidsforum ønsker tydelige tilbakemeldinger.
- Samarbeidsforum er tilgjengelig. Det er ønskelig at forumet og brukerrepresentantene brukes for alt det er verdt. Slagordet til Samarbeidsforum er "Ingenting om oss uten oss".
- Samarbeidsforum ønsker at det informeres om endringer, og oppfølging av saker.

Statsråden avsluttet med å si at hun ser fram til kontakten med Samarbeidsforum og å få tilgang til de erfaringer som brukerrepresentantene besitter. Brukererfaringer utgjør en del av grunnlaget for politikk.

Det er sendt ut forslag til tidspunkter for videre møter i Kontaktutvalget til Samarbeidsforum i forkant av møtet.